

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/17190
GK : 63

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-261
Konu : Soru Önergeleri

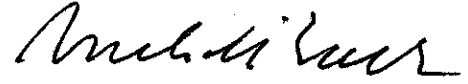
2501/2011

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 09.12.2010 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-27320 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Kahramanmaraş Milletvekili Mehmet Akif PAKSOY'a ait 7/17189 esas nolu, İzmir Milletvekili Selçuk AYHAN'a ait 7/17190 esas nolu, Tokat Milletvekili Reşat DOĞRU'ya ait 7/17191 esas nolu, Kırklareli Milletvekili Turgut DİBEK'e ait 7/17192 esas nolu, Adıyaman Milletvekili Şevket KÖSE'ye ait 7/17193 esas nolu, Gaziantep Milletvekili Hasan ÖZDEMİR'e ait 7/17194 ve 7/17195 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşleri ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1.Görüş 7/17189 (2 sayfa)
- 2.Görüş 7/17190 (3 sayfa)
- 3.Görüş 7/17191 (1sayfa)
- 4.Görüş 7/17192(2 sayfa)
- 5.Görüş 7/17193(1 sayfa)
- 6.Görüş 7/17194 (3 sayfa)
- 7.Görüş 7/17195 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi : Selçuk AYHAN

İzmir Milletvekili

Esas No

: 7/17190

Aşağıdaki sorularımın Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın M. Mehdi EKER tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını saygılarımla arz ederim.

Tarım sektörünün yapısal özelliklerinden kaynaklanan ve giderek çeşitlenen tarımsal destekleme politikaları, günümüzde tüm ülkelerin ekonomi politikaları içinde önemli bir yer tutmaktadır. Ülkemizde tarımsal desteklerin yetersiz ve istikrarsız oluşu tarımımızda ciddi bir yıkıma neden olurken, çiftçimizin hem dış hem de iç piyasada rekabet gücünü olumsuz yönde etkilemektedir. Tarımda yaşanan sorunlar, tarım ve hayvancılıkta geline nokta, tarımsal desteklerin, özellikle AB ülkeleri düzeyine çıkartılması gerçeğini bir kez daha ortaya koymaktadır.

Bütçede, 2010 yılında öngörülen 5 milyar 869 milyon lira tarımsal desteğin, 2011 yılı için 256 milyon lira artışla 6 milyar 125 milyon lira olarak belirlendiği görülmektedir. 2011 yılı bütçesinden desteklemelerle ilgili rakamlara bakıldığında;

-Alan bazlı tarımsal destekleme ödemelerine 2 milyar 213 milyon lira,

-Fark ödemesi destekleme hizmetlerine 2 milyar 68 milyon lira, hayvancılık desteklerine 1 milyar 267 milyon lira

-Alan bazlı tarımsal destekleme ödemeleri içinde organik tarım, iyi tarım, toprak analizi için 101 milyon lira

- Mazot için 550 milyon lira,

- Gübre için 680 milyon lira,

- Sertifikalı tohum ve fidan kullanımı için 70 milyon lira,

- Çevre amaçlı tarım alanlarının korunması için 13 milyon lira,

- Kırsal kalkınma amaçlı tarımsal desteklere 302 milyon lira,

- Tarım sigortası destekleme hizmetlerine 100 milyon lira,

-Afetten zarar gören çiftçilere yardım ödemelerinin 11 milyon lira

-Diğer tarımsal amaçlı desteklere ise 50 milyon lira,

-GAP Eylem Planı kırsal kalkınma ve hayvancılık destekleri ise 114 milyon lira, ayrıldığı görülmektedir. Konuyla ilgili olarak;

SORU 1) AKP Hükümetleri döneminde tarımsal desteklerin arttığı yönündeki açıklamalarınız bilinmektedir. Bu artışa karşın tarımda yaşanan çöküşün nedeni nedir? Türk çiftçisi niçin perişan haldedir?

SORU 2) Bu Hükümet tarıma ve çiftçiye bu kadar destekte bulunuyor da tarım sektöründe neden üretimden kaçılmakta, çiftçinin borçları büyümekte ve tarım karlı bir sektör olmaktan uzaklaşmaktadır? Özellikle hayvancılıkta yaşanan gerilemeyi nasıl açıklarsınız?

SORU 3) AKP Hükümeti tarafından çiftçiye ve tarıma yapıldığı ifade edilen bu desteklere karşın ülke tarımı neden hızla dışa bağımlı hale gelmektedir?

SORU 4) 2007-2010 yılları arasında ürün bazında ithalat rakamları nedir? Hangi ülkelere ithalat yapılmıştır? Bir artış varsa bunun nedenleri nedir? Tarımsal ithalatın azaltılması için ne tür önlemler alınacaktır?

CEVAP 1-2-3-4) Ülkemizde son yıllarda uygulanan modern tarım teknikleri, verilen destekler, kaliteli ve bilinçli girdi kullanımı neticesinde birim alandan alınan verim ve ürün kalitesinde ciddi anlamda artışlar sağlanmıştır.

Dünya Bankası verilerine göre Türkiye; Çin, Hindistan, ABD, Brezilya, Japonya, Endonezya ve Rusya'dan sonra tarımsal GSYİH büyüklükleri bakımından 2002 yılında Dünyada 11'inci, 2008 yılında Dünyada 8'inci, 2009 yılında da 9. sırada yer almıştır.

2002-2009 yılları arasında; Türkiye'nin 2002-2009 döneminde Dünya tarım ürünleri ticaretinden aldığı pay % 0,8'den %1,1'e yükselmiştir. Tarımsal GSYİH 23,7 Milyar \$ dan 50,8 Milyar \$'a yükselerek 2,2 kat artmıştır.

Tarım sektöründe kişi başına milli gelir 1.000 \$'dan 2.870 \$'a yükselmiştir. Tarım sektörü, iki yıl üst üste yaşanan kuraklığa ve finans krizine rağmen son 6 yılın 5'inde büyümüştür. Ülkemiz son yıllarda 1.500 üzerinde farklı tarım ve işlenmiş gıda ürününü 177 ülkeye ihraç eder hale gelmiştir.

Türkiye, dünya tarım ürünleri piyasalarında önemli bir tarımsal ürün ihracatçısıdır. Tarım ürünleri ihracatımız 2002 yılında 4 milyar \$ iken, 2009 yılında 2,7 kat artarak 11,2 milyar \$'a yükselmiştir. Tarımsal ürün ithalatı olmasına rağmen Türkiye, halen net tarım ürünleri ihracatçısı konumundadır. 2002 yılında % 101,4 olan ihracatın ithalatı karşılama oranı 2009'da %114,3 olarak gerçekleşmiştir.

Bakanlığımızca verilen tarımsal destekleme tutarı açısından; 2002 yılında 1,8 milyar TL olan destek bütçesi, 2010 yılında 3 kat artırılarak 5,8 milyar TL'ye çıkarılmıştır. 2003-2010 döneminde ödenen toplam tutar ise 36,3 milyar TL'dir. Bu desteklerle üretim maliyetlerinin önemli bir kısmı karşılanmaktadır.

2010'da desteklerin maliyeti karşılama oranı; pamukta %50, buğdayda %24, arpada %23, nohutta %19, mercimekte %19, çeltikte %15, yağlık ayçiçeğinde %39, soyada %51, dane mısırdan %16, aspirde %66'dır.

Bakanlığımızca ilk kez hububat primi, baklagil primi destekleri verilmiştir. Belirtilen desteklemeler ile üretimde kalite ve verimliliğin artırılması yanında ürünlerin pazar değerinin artırılması, kayıtlı üretimin teşvik edilmesi, üretici gelirinin yükseltilmesi ve yapısal değişimin sağlanması hedeflenmiştir. Tarımsal destekler içerisinde hayvancılığa ayrılan pay yıllar itibariyle sürekli arttırılmıştır. 2002 yılında 1,8 milyar TL olan tarımsal destek bütçesi içerisinde hayvancılığa 83.000.000 TL pay ayrılmış iken 2010 yılında 5,8 milyar TL olan tarımsal destek bütçesinden 1 milyar 251 milyon TL ayrılmıştır.

Ziraat Bankasında kredi kullanan çiftçi sayısı 2002 yılında 16.426 kişi iken 2010 yılında bu rakam 286 Bin üreticiye, 2002 yılında hayvancılıkta verilen kredi miktarı 47 milyon TL iken 2010 yılında 5,7 milyar TL'ye çıkmıştır. Ayrıca 1 Ağustos 2010 - 29 Aralık 2010 tarihleri arasında 44.300 üreticiye 3,2 milyar TL faizsiz kredi kullanılmış olup 50 baş üzeri hayvan barındıran çiftlik sayısı 2002 yılında 4.300 adet iken 2010 yılında bu rakam 19.280 adete çıkmıştır.

Bunların yanında aşağıda sıralanan çalışmalar başlatılmıştır:

- Yetiştiricilerimize; anaç sığır- manda, suni tohumlamadan doğan buzağı, damızlık koyun- keçi, tiftik, çiğ süt, ipek böceği, arı ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele ve programlı aşı uygulamaları konularında destekleme ödemeleri yapılmaktadır.
- GAP ve DAP bölgesinde sütçü ve etçi ırklarla kurulacak işletmeler için hibe desteği uygulaması başlatılmıştır. Bu kapsamda 50-300 baş arasında kurulacak Damızlık Etçi ve Sütçü sığırcılık işletmeleri inşaat konusunda % 30, Hayvan alımı ve makine alımı konularında % 40 oranlarında desteklenmektedir.
- Kırmızı et sektöründe yaşanan gelişmeler üzerine Bakanlığımızca; üreticinin korunması için karkas standardı getirilmiş ve besi ve süt hayvancılığı için 1 Ağustos 2010 tarihi itibari ile ülke genelinde süt ve besi hayvancılığının geliştirilmesi amacıyla faizsiz yedi yıl vadeli kredi uygulaması başlatılmıştır.

- Süt fiyatlarının istikrarını sağlamak amacıyla süt tozu desteği uygulaması başlatılmıştır.
- Ulusal Süt Konseyi, süt sektörünün içinde bulunan üretici, özel sektör ve kamu sektörlerinin katılımları ile 2009 yılı içerisinde kurulmuştur.
- Ulusal Et Konseyi 25.08.2010 tarihinde kurulmuştur.
- Koyun ve Keçi Sütüne inek sütüne göre 2,5 kat fazla destek verilmiştir.
- Trakya bölgesi hastalıklardan arı bölge ilan edilmiştir.
- 1999 yılından itibaren 100 baş ve üzeri işletmelere tanınmış olan damızlık hayvan ithalat izni 03.08.2010 tarihi itibarı ile 50 baş ve üzeri işletmelere de tanınmıştır.
- Damızlık koyun-keçi kayıt sistemi (DKKS) kurulmuştur.
- Ulusal Süt Kayıt Sistemi (USKS) kurulmuştur.

2002 yılında iç sularda 61.165 ton balık üretilmiş iken 2009 yılında %159,5 oranındaki artışla 158.729 ton balık üretimi gerçekleştirilmiştir.

SORU 5) 2007-2010 tarihleri arasında verilen tarımsal desteklerin işletme büyüklüğü ve illere göre dağılımı nedir?

CEVAP 5) Yıllar itibarıyla tarımsal destekleme miktarları aşağıda verilmektedir.

<u>YILLAR</u>	<u>DESTEKLEME MİKTARLARI</u>
2007	5.373.598.644
2008	5.045.200.044
2009	4.118.456.248
2010	4.532.678.807

SORU 6) Tarımsal desteklerin en azından AB ülkeleri düzeyine çıkartılması için yapılan bir çalışma var mıdır? Kapsamı nedir?

CEVAP 6) Bakanlığımız tarımsal destekleri AB ve Dünya ülkeleri düzeyine çıkarmak ve daha da ileriye götürmek amacıyla 2010 yılından itibaren 2010/159 sayılı, "Türkiye Tarım Havzaları Üretim ve Destekleme Modeline Göre 2010 Yılı Ürünleri Fark Ödemesi Desteğine Dair Karar" 2.3.2010 tarih ve 27509 sayılı resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu model; sağlıklı tarım envanteri hazırlamak, üretim planlamasına imkân sağlamak, hangi ürünün nerede ne kadar üretilebileceğini belirlemek, çiftçinin gelirini artırmak, geleceğe ait talep projeksiyonları yapmak, destekleri rasyonel, yönlendirici ve etkin bir şekilde kullanmak, arz açığı olan ürünlerde üretim artışı sağlamak, doğal kaynakları korumak ve sürdürülebilir kullanımı sağlamak, havza bazlı planlama ve yönetimle ilgili sektör talebini karşılamak, muhtelif senaryolara göre üretimi planlamak amacıyla gerçekleştirilmiştir.

Biyolojik çeşitlilik, üretim, tüketim, dış ticaret ve tarıma dayalı sanayi göz önüne alınarak, üretim deseninin oluşturulması için ürünlerin ekolojik istekleri dikkate alınmış ve en uygun yetiştirme bölgeleri belirlenmiş ve Biyolojik çeşitlilik, üretim, tüketim, dış ticaret ve tarıma dayalı sanayi göz önüne alınarak, üretim deseninin oluşturulması için ürünlerin iklim, toprak, topografya, arazi sınıfları ve kullanım şekillerine dayalı veriler kullanılarak 30 adet tarım havzası belirlenmiştir.

SORU 7) Bu teşvik-destekler yurttaşlarımızın siyasal tercihlerinde baskı aracı olarak kullanıldığı iddiaları doğru mu?

SORU 8) Yine iddia edildiği gibi, üreticileri tarım alanlarından kaçırıp, kentlerin çevresinde yardıma bağımlı hale getirilmiş oy deposu gruplar oluşturmak gibi bir politikanız bulunmakta mıdır?

CEVAP 7-8) Bakanlığımızın uyguladığı tüm destekleme primi uygulamaları Kanun, Yönetmelik ve Tebliğler doğrultusunda tüm üreticilerimizi kapsamakta olup herhangi bir ayırım söz konusu değildir.